

Spis treści

Wstęp	9
-----------------	---

Część pierwsza

Regiony a Unia Europejska – wzajemne oddziaływania . . .	15
1.1. W poszukiwaniu definicji regionu	15
1.2. Ogromne zróżnicowanie w statusie polityczno-prawnym regionów	19
1.3. Wpływ integracji europejskiej na regiony na wielu płaszczyznach	25
1.4. Regionalizm i europeizacja regionów źródłami regionalizacji	27
1.5. Indywidualne i wspólne interesy regionalne	32
Podsumowanie części pierwszej	35

Część druga

Reprezentacja interesów regionów za pośrednictwem rządów państw oraz za pomocą instrumentów prawa krajowego	37
2.1. Różnorodność sposobów reprezentacji interesów regionów przez rządy centralne w Radzie Unii Europejskiej i Radzie Europejskiej	38
2.1.1. Państwa federalne	41
2.1.2. Państwa regionalne	45
2.1.3. Państwa unitarne	47
2.2. Zdolność regionów do utrzymywania relacji poza granicami państwa	53
2.2.1. Gospodarczy, społeczny i kulturalny kontekst paradyplomacji	56
2.2.2. Niepełne odzwierciedlenie pozycji ustrojowej regionów w ich zdolności traktatowej	57

2.2.3. Europejska Współpraca Terytorialna jako sposób reprezentacji interesów regionów . . .	61
Podsumowanie części drugiej	70

Część trzecia

Pozycja regionów w prawie wspólnotowym i jej następstwa dla reprezentacji interesów regionów wobec głównych instytucji Unii Europejskiej	73
3.1. Region w prawie wspólnotowym: więcej ograniczeń niż możliwości	75
3.1.1. Powolna ewolucja statusu regionu w prawie wspólnotowym	76
3.1.2. Aktualna pozycja regionu w prawie wspólnotowym	82
3.1.3. Ograniczona zdolność prawna regionów w sporach przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości .	88
3.1.4. Krytyczne spojrzenie na zasadę pomocniczości z perspektywy regionów	94
3.2. Usankcjonowane kontakty regionów z instytucjami Unii Europejskiej	107
3.2.1. Komisja Europejska a regiony: partnerstwo oraz kontrakty trójstronne elementami dobrego rządzenia	107
3.2.2. Ograniczona możliwość zasiadania przedstawicieli regionów w Radzie Unii Europejskiej	120
3.2.3. Parlament Europejski jako częsty rzecznik interesów regionów	122
Podsumowanie części trzeciej	125

Część czwarta

Komitet Regionów: oficjalny, lecz bardzo niedoskonały sposób reprezentacji interesów regionów w Unii Europejskiej	127
4.1. Powstanie Komitetu Regionów jako wynik kompromisu: zgoda na utworzenie za cenę ograniczenia reprezentatywności i kompetencji	128
4.1.1. Sprzeczne interesy towarzyszące powstaniu Komitetu Regionów	129
4.1.2. Status Komitetu Regionów – zamierzona słabość	132
4.1.3. Komitet Regionów wyrazicielem interesów nie tylko regionalnych	151

4.2. Racjonalna strategia polityczna Komitetu Regionów . . .	159
4.2.1. Autoprezentacja Komitetu Regionów: powiązanie własnej legitymizacji z problemem deficytu demokracji w Unii Europejskiej oraz zasadą pomocniczości	160
4.2.2. Pozytywna ocena strategii konsultacyjnej Komitetu Regionów	165
4.2.3. Relacje międzyinstytucjonalne Komitetu Regionów częściową rekompensatą jego ograniczonych kompetencji	172
Podsumowanie części czwartej	185

Część piąta

Lobbing i dialog w Unii Europejskiej: uzupełnienie niedoskonałości oficjalnych form reprezentacji interesów regionów	189
5.1. Bezpośredni lobbing regionów	192
5.1.1. Rodzaje biur regionalnych	194
5.1.2. Funkcje biur regionalnych	196
5.1.3. Adresaci lobbingu regionalnego	203
5.1.4. Środki i opłacalność lobbingu regionalnego . . .	210
5.1.5. Charakterystyka biura regionalnego a pozycja ustrojowa regionu	218
5.2. Reprezentacja interesów regionalnych przez stowarzyszenia regionów: od lobbingu do dialogu. . . .	223
5.2.1. Przegląd stowarzyszeń regionów	224
5.2.2. Dialog uregulowany jako rezultat formalizacji lobbingu	231
Podsumowanie części piątej	236

Zakończenie 239

Kierunki zmian poszczególnych sposobów reprezentacji interesów regionów	239
Przyczyny obecnych trudności Unii Europejskiej	240
Traktat konstytucyjny ważnym krokiem w stronę lepszego reprezentacji interesów regionów	244
Duże znaczenie zmienionego traktatu konstytucyjnego dla reprezentacji interesów regionów niezależnie od jego dalszego losu	248
Refleksje końcowe	251

Bibliografia	253
Wykaz skrótów	279
Aneksy	281
Aneks 1. Zaszeregowanie różnych poziomów władz subcentralnych do poszczególnych rodzajów NUTS . . .	283
Aneks 2. Polityka spójności w latach 2007–2013: Cel 1 – Konwergencja oraz Cel 2 – Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie	286
Aneks 3. Mapy przedstawiające zasięg lub geograficzny podział na strefy poszczególnych rodzajów EWT	287
Aneks 4. Podział miejsc w Komitecie Regionów pomiędzy państwa członkowskie a poszczególne poziomy władz subcentralnych	289
Indeks pojęć	291